

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภคในการใช้บริการร้านค้าในสถานีรถไฟ บีทีเอส มีวิธีการศึกษา ดังนี้ ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้บริโภคในการใช้บริการร้านค้าในสถานีรถไฟ บีทีเอส โดยใช้แนวคิด 6Ws 1H และปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านค้าในสถานีรถไฟ บีทีเอส โดยใช้แนวคิด ส่วนประสมการตลาดค้าปลีก ซึ่งประกอบด้วย สิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกทางกายภาพ สินค้า/การวางแผนการขายสินค้า การกำหนดราคา การส่งเสริมการตลาด บริการต่างๆ และการจัดองค์กร/บุคลากร

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ใช้บริการของบริษัท ระบบ ขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) – รถไฟฟ้าบีทีเอส ผู้โดยสารใช้บริการ โดยเฉลี่ยวันทำการมีจำนวน 428,020 คน วันเสาร์เฉลี่ย 329,440 คนและวันอาทิตย์เฉลี่ย 247,585 คน

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่จะสามารถเป็นตัวแทนของประชากรได้ โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population) ใช้สูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane 1973:125 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ 2551:79) และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มร้อยละ 5 หรือ 0.05

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร ข้อมูลจำนวนผู้โดยสารใช้บริการรถไฟฟ้าเฉลี่ยต่อเดือนมีจำนวน 11,724,540 คน (จากข้อมูลจำนวนผู้โดยสารใช้บริการรถไฟฟ้าเฉลี่ยวันทำการมีจำนวน 428,020 คน วันเสาร์เฉลี่ย 329,440 คนและวันอาทิตย์เฉลี่ย 247,585 คน)
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
การคำนวณผู้โดยสารเฉลี่ยต่อเดือน			
	วันทำการ 22 วัน (428,020 x 22)		9,416,440
	วันเสาร์ 4 วัน (329,440 x 4)		1,317,760
	วันอาทิตย์ 4 วัน (247,585x4)		<u>990,340</u>
	เฉลี่ยต่อเดือน		<u>11,724,540</u>
คำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้			
	=	$\frac{11,724,540}{1 + (11,724,540)(0.05)^2}$	
	=	399.99	

ขนาดตัวอย่างที่คำนวณได้อย่างน้อยที่สุดคือ 399.99 ตัวอย่าง จึงทำการเก็บขนาดตัวอย่างจำนวน 400 ราย

ขั้นตอนการเลือกตัวอย่าง

ผู้ศึกษามีการจัดขั้นตอนการเลือกตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่าง แบบหลายขั้นตอน

(Multi-Stage Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากร คือ

1. ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นเกณฑ์ในการเลือก โดยเลือกสถานีรถไฟฟ้าจำนวน 8 สถานี เป็นสถานีจำนวนยอดนิยม 6 สถานี ได้แก่ สยาม ชิดลม อ่อนนุช ศาลาแดง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ และหมอชิต และสถานีเกรด A จำนวน 2 สถานี ได้แก่ สนามกีฬาแห่งชาติและสะพานตากสิน โดยวัดจากการขายพื้นที่ร้านค้าในแต่ละสถานี (ข้อมูลจาก บริษัท วิจิไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด ผู้ได้รับสัมปทานจัดหารายได้บนสถานีรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ)

2.ทำการเก็บตัวอย่างสถานีละ 50 ตัวอย่าง เท่าๆกัน (Non proportional) จากทั้ง 8 สถานีที่ถูกเลือก (รวมทั้งหมด 400 ตัวอย่าง) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละสถานีจะใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เป็นเกณฑ์ในการเลือก จำนวนผู้โดยสารใช้บริการรถไฟฟ้าเฉลี่ยวันทำการมีจำนวน 78% ใช้บริการรถไฟฟ้าเฉลี่ยวันหยุดเสาร์ – อาทิตย์จำนวน 22% จึงแบ่งการเก็บตัวอย่างในแต่ละสถานีตามจำนวนวัน ดังนี้

วันจันทร์ – วันศุกร์	จำนวน 35 ตัวอย่างต่อสถานี
วันเสาร์ – วันอาทิตย์	จำนวน 15 ตัวอย่างต่อสถานี

วิธีดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากผู้ให้บริการรถไฟฟ้าของบริษัทระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) – รถไฟฟ้าบีทีเอส จำนวน 400 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการเก็บข้อมูลจากสถานีรถไฟฟ้าจำนวน 8 สถานี ได้แก่ สถานีสยาม ชิดลม อ่อนนุช ศาลาแดง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หมอชิต สนามกีฬาแห่งชาติและสะพานตากสิน สถานีละ 50 ตัวอย่างเท่าๆกัน โดยแต่ละสถานีแบ่งการเก็บข้อมูลในวันทำการ จันทร์-ศุกร์ สถานีละ 35 ตัวอย่างเท่าๆกัน และทำการเก็บข้อมูลในวันเสาร์และอาทิตย์จำนวนสถานีละ 15 ตัวอย่างเท่าๆกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคในการใช้บริการในสถานีรถไฟฟ้า บีทีเอส

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับ ตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจใช้บริการร้านค้า ของผู้บริโภคใน สถานีรถไฟฟ้าบีทีเอส สอบถาม โดยใช้มาตราวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวัดระดับความสำคัญของแต่ละตัวแปร จะใช้มาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีความสำคัญมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มีความสำคัญมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
มีความสำคัญปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
มีความสำคัญน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
มีความสำคัญน้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

โดยคะแนนที่ให้กับระดับความสำคัญ จะแปลความหมาย ดังนี้ (กฤษณี เวชสาร, 2545 : 111 – 123)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความสำคัญระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความสำคัญระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความสำคัญระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความสำคัญระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความสำคัญระดับน้อยที่สุด

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศูนย์การศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดสมุทรสาคร
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จะดำเนินการที่สถานีรถไฟฟ้าทั้ง 8 แห่ง คือ สถานีสยาม ชิดลม อ่อนนุช ศาลาแดง อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ หมอชิต สนามกีฬาแห่งชาติ และสะพานตากสิน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ประมาณ 9 เดือน ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนกรกฎาคม 2552 และใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 9 พฤษภาคม 2552 - 15 มิถุนายน 2552